

vejene er under egen kontrol. Omvendt vil generobring af en tabt gået ø kræve indsættelse af et meget betydeligt militært potentiel.

Generelt skal anføres, at det landmilitære forsvar af en øgruppe derfor især må kunne imødegå fjenden på det tidspunkt, hvor denne har en svaghedsperiode, d. v. s. i og umiddelbart efter landsætning fra luften eller søen. Pansrede enheder er på grund af deres slagkraft og taktiske mobilitet nødvendige hertil.

Mulighederne for at kunne forstærke specielt det sjællandske og fynske forsvar med jyske eller evt. allierede styrker er af betydning for at give forsvaret den fornødne styrke over for et større invasionsforsøg, ikke mindst hvis dette baseres på omfattende angrebsforberedelser.

Styrkemæssige muligheder.

18. Med henblik på illustration af behov for opstilling af landmilitære styrker i forskellige dele af landet er i bilag 3 til „Beretning fra Forsvarskommissionen af 1969“ givet en række vurderinger over styrkemuligheder efter en mobiliserings gennemførelse.

Der er således for hver landsdel — Jylland, Fyn, Sjælland og Bornholm — givet en kort beskrivelse af en række skitse-mæssige muligheder. For hver landsdel er foretaget en kortfattet afvejning af de opstillede muligheder, og herunder er — bl. a. ud fra en økonomisk vurdering — udelukket en række styrkesammensætninger, der må bedømmes operativt hensigtsmæssige.

Hærstaben kan tiltræde disse vurderinger og skal nedenfor give følgende sammenfatning heraf:

Sammenfatning.

19. For at sikre koordineret samarbejde med tyske enheder og tilgang af allierede forstærkninger bør det *jyske* landforsvar efter mobilisering minimalt omfatte:

- 3 brigadestrukturer, alle med væsentlige dele aktiverede i fredstid,
- fornødne førings- og støtteenheder hertil,
- et lokalforsvar af størrelsesorden 7 lokalforsvarsbataljoner med støtteenheder.

20. Forsvaret af den *sjællandske* øgruppe vurderes at have mulighed for at holde ud, indtil forstærkninger tilgår, med føl-

gende — efter mobilisering — opstillede minimale styrker:

- 2-3 brigadestrukturer, i videst muligt omfang aktiverede i fredstid,
- fornødne førings- og støtteenheder hertil,
- et lokalforsvar af størrelsesorden 10-11 lokalforsvarsbataljoner med støtteenheder.

21. For forsvaret af den *fynske* øgruppe og *Bornholm* synes ændring i nuværende styrkeramme ikke at burde anbefales bortset fra, at det vil kunne have betydelig værdi især for det fynske forsvar, at der i forbindelse med udskiftningen af kampvognsmateriel undersøges mulighederne for anvendelse af den del af materiellet, der stadig har en rimelig brugsværdi, når en begrænset mobilitet kan accepteres.

22. Det må endvidere vurderes af betydelig værdi for Hæren, at den påbegyndte anskaffelse af helikoptere fortsættes. En sådan udbygning vil i væsentlig grad kunne forøge visse enheders reaktionsevne og lette gennemførelsen af en række forsvarsopgaver.

IV. Skitseforslag til troppeplan for hæren.

Strukturering.

23. Strukturering af Hærens virksomhed under en nyordning vil fortsat indeholde:

- Et system til overordnet styring af virksomheden,
- et operativt bruger-system (et styrkeanvendende system),
- et styrkeproducerende system og
- systemer til forvaltningsmæssig støtte.

Et skitseforslag til troppeplan for Hæren berører primært det operative bruger-system.

24. Under de i lovforslaget givne forudsætninger vil Hæren skifte karakter på afgørende måde.

Hæren har hidtil i princippet været en værnepligtshær, hvor de værnepligtige under den første samlede uddannelse efter en indledende rekrutuddannelse indgår i en videregående uddannelses- og beredskabsperiode i dækningsstyrken indtil hjemsendelsen. Herefter overgår de i princippet i hele enheder til Hærens mobiliseringsstyrke, indledningsvis i felthærens reserve og senere i lokalforsvaret. Dette princip har ikke været anfægtet ved, at enkelte enheder med særlig uddannelseskrævende og beredskabsgivende